

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра німецької філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

Робоча програма навчальної дисципліни

Практика перекладу II
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____ 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), _____
перша – англійська _____

вид дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ іноземних мов _____

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою

факультету іноземних мов

«26» серпня 2022 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Смоляна Тетяна Альбертівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології та перекладу

Програму схвалено на засіданні кафедри

німецької філології та перекладу

«26» серпня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

(підпис)

Сергій КРИВОРУЧКО

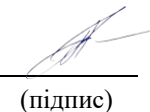
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією

факультету іноземних мов

«26» серпня 2022 року, протокол № 5

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

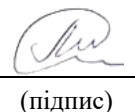

(підпис)

Анна КОТОВА

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми першого (бакалаврського) рівня

«Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»

(підпис)

Людмила СОЛОЩУК

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни _____ “Практика перекладу II ”
складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки
бакалаврів
_____ (назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) 035 Філологія
спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні види перекладу: за діями перекладача – усний послідовний, з аркушу, письмовий, реферування; за характером текстів, що перекладаються – економічний, науково-технічний.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Економічний переклад
2. Суспільно-політичний переклад

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетенцій перекладу з німецької мови для здійснення в процесі навчання виховання, освіти і розвитку особистості студента, у засвоєнні головних методів та прийомів перекладу синтаксичних конструкції та різних типів підрядних речень.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- Систематизування знання про основні принципи перекладу складних речень;
- Ознайомлення з основними прийомами передачі інформації за допомогою порядку слів;
- Забезпечення засвоєння студентами головних граматичних трансформацій (пер мутація, субституція, додавання, вилучення, комплексна трансформація);
- Ознайомлення зі способами перекладу різних членів речення (підмета, присудка, додатка, обставини, означення);
- Ознайомлення студентів з основними принципами перекладу текстів різного функціонально-стильового спрямування;
- Забезпечення засвоєння студентами фонових знань щодо основних різновидів комерційних документів та розвинути практичні навички і вміння двостороннього усного та письмового перекладу у цій галузі;
- Ознайомлення студентів з термінологією комерційної сфери комунікації та її значенням.

Формування наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі германської філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися німецькою та англійською мовами.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку й англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (німецька та англійська мови).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською, німецькою й англійською мовами.

ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.

1.3. Кількість кредитів: 5

1.4. Загальна кількість годин: 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
7-й / 8-й	-
Лекції	
-	-
Практичні, семінарські заняття	
24 / 52 год.	-
Самостійна робота	
36 / 38 год.	-

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Студенти мають знати:

способи та методи перекладу з німецької мови, основні перекладацькі трансформації та відповідну термінологію, необхідну для перекладу суспільно-політичних, економічних публіцистичних та художніх текстів.

По закінченню курсу навчання студенти повинні вміти:

знаходити найбільш адекватні та точні способи та засоби перекладу для передачі змісту, здійснювати усний послідовний та письмовий переклад текстів суспільно-політичної, економічної тематики, а також публіцистичних та художніх текстів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних програмних результатів:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями німецькою й українською мовами усно та письмово, використовувати ці мови для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти.

ПРН4. Розуміти загальні суттєві характеристики реальності (фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства).

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо, працювати у команді.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН8. Знати та розуміти систему мови і загальні властивості літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН10. Знати норми літературної німецької та української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів німецькою й українською мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН14. Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз німецькомовних та англійськомовних текстів різних стилів і жанрів.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови та мовлення, пов'язані з використанням німецької та англійської мов, і використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички розв'язання складних проблем у професійній діяльності в галузі германської філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Офіційно-діловий стиль. Ділове листування

Тема 1. Усний послідовний переклад.

Синтаксичні та функціонально-стильові труднощі перекладу. Порядок слів. Переклад підрядних речень.

Тема 2. Письмовий переклад.

Функціонально-стильові труднощі перекладу. Художній стиль.

Тема 3. Усний послідовний переклад.

Публіцистичний стиль.

Тема 4. Письмовий переклад.

Офіційно-діловий стиль.

Ділове листування. листи-запити. Листи-пропозиції.

Розділ 2. Комерційні документи

Тема 1. Усний послідовний переклад.

Різновиди комерційних документів, реклама, рекламні листи.

Тема 2. Письмовий переклад.

Різновиди комерційних документів. Форма ділового листа.

Тема 3. Усний послідовний переклад.

Договори. Різновиди договорів.

Тема 4. Письмовий переклад.

Виконання договору та рекламації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
7-й семестр						
Тема 1. Синтаксичні та функціонально-стильові труднощі перекладу. Порядок слів. Переклад підрядних речень.	14		5			9
Тема 2. Функціонально-стильові труднощі перекладу. Художній стиль.	14		5			9
Тема 3. Публіцистичний стиль.	14		5			9
Тема 4. Офіційно-діловий стиль. Ділове листування. Листи-запити. Листи-пропозиції.	14		5			9
Тематична контрольна 1	2		2			-
Семестровий контроль (іспит)	2		2			-
Разом за семестр	60		24			36
8-й семестр						
Тема 1. Різновиди комерційних документів. Реклама. Рекламні листи.	22		12			10

Тема 2. Різновиди комерційних документів. Форма ділового листа.	22	12		10
Тема 3. Договори. Різновиди договорів.	21	12		9
Тема 4. Виконання договору та рекламації.	21	12		9
Тематична контрольна 1	2	2		-
Семестровий контроль (залік)	2	2		-
Разом за семестр	90	52		38
<i>Усього годин</i>	150	76		74

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять 7-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Синтаксичні та функціонально-стильові труднощі перекладу. порядок слів. Переклад підрядних речень.	5
2.1.	Функціонально-стильові труднощі перекладу. Художній стиль.	5
3.1.	Публіцистичний стиль.	5
4.1.	Офіційно-діловий стиль. ділове листування. Листи-запити. Листи-пропозиції.	5
	Тематична контрольна 1	2
	Семестровий контроль (іспит)	2
	Разом за семестр	24
8-й семестр		
1.1.	Різновиди комерційних документів. Реклама. Рекламні листи.	12
2.1.	Форма ділового листа. Ділове листування.	12
3.1.	Договори. Різновиди договорів.	12
4.1.	Виконання договору та рекламації.	12
	Тематична контрольна 1	2
	Семестровий контроль (залік)	2
	Разом за семестр	52
	Усього за рік	76

5. Завдання для самостійної роботи 7-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1.	Різновиди підрядних речень у німецькій мові. Сполучники та порядок слів. Способи передачі підрядних речень засобами української мови.	9	Включено до поточного та підсумкового контролю
2.	Функціональні стилі та типи текстів. Способи перекладу. Різновиди перекладацьких трансформацій. Переклад художніх текстів. Тропи та засоби образності німецької та української мов та їх переклад.	9	

3.	Публіцистичний стиль та його переклади. Переклад засобів образності. типи текстів офіційно-ділового спілкування.	9	
4.	Ділова кореспонденція. Різновиди ділових листів та їх переклад. Засоби перекладу ділової кореспонденції.	9	
	Усього	36	
8-й семестр			
1.	Комерційні документи та їх різновиди і українськомовному та німецькомовному діловому спілкування. Реклама. Рекламні листи.	10	Включено до поточного та підсумкового контролю
2.	Особливості оформлення ділових паперів та їх переклад.	10	
3.	Переклад договорів з німецької мови українською та з української мови німецькою.	9	
4.	Умови виконання договорів. Порушення умов договорів. Рекламації щодо невиконання умов договорів.	9	
	Усього	38	
	Усього за рік	74	

6. Індивідуальні завдання

(не передбачено)

7. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожного тематичного блоку (підсумкова контрольна робота) та семестру (іспит: 1 семестр; залік: 2 семестр).

Викладення та засвоєння фонових знань здійснюється одночасно з формуванням перекладацьких навичок та умінь шляхом виконання відповідним чином структурованих вправ, побудованих за циклічним принципом. Вправи побудовані на автентичному матеріалі і моделюють реальну ситуацію перекладу. Після закінчення опрацювання кожного розділу проводиться підмодульна контрольна робота, змістом якої є письмовий переклад двох текстів (кожний обсягом близько 1600 друкованих знаків у 7-му семестрі та 1700 – у 8-му семестрі) українською (з німецької) та німецькою (з української) мовами, також усний переклад (з аркуша на слух) названими мовами двох текстів аналогічного обсягу.

Для здійснення контролю застосовуються такі методи:

1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
2. Метод письмового контролю: контрольна робота, словниковий диктант, переклад, іспит (1 семестр), письмовий залік (другий семестр).
3. Метод тестового контролю.
4. Метод самоконтролю.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та робота в семестрі		Разом	Іспит / Залік	Сума
Т 1-Т4				
30	30	60	40 (20 – переклад з німецької мови українською; 20 – переклад з української мови німецькою)	100
поточна успішність і поточний контроль (усний послідовний абзацно-фразовий /письмовий) (15 – переклад з німецької українською, 15 – переклад з української німецькою)	контрольна робота (10 – письмовий переклад з української мови німецькою, 20 – письмовий переклад з німецької мови українською)			

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування роботи в семестрі (аудиторна і самостійна робота), становить 30.

До підсумкового семестрового контролю допускаються студенти, які засвоїли не менше 50% навчального матеріалу і отримали за контрольну роботу не нижче від 15 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендоване методичне забезпечення Базова література

1. Григорова О.В., Гарань Л.М., Салькова Л.Л. Geschäftlicher Schriftverkehr: Навчальний посібник з німецької мови. / Під заг. редакцією проф. В.В. Дайнеко. – Канів : Склянка часу, 2005. – 272 с.
2. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.

Допоміжна література

1. Ковганюк С. практика перекладу. – Харків: Наука, 1989. – 219 с.
2. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німець-українського перекладу. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
3. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.
4. Вступ до усного послідовного перекладу: Навчальні матеріали на основі німецької мови / Данильченко Д.О., Кривенко В.П., Прасол К.Ю. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2005. – 48 с.
5. Бориско Н.Ф. Бизнес-курс немецкого языка. – Киев: Логос, 2002. – 352 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Відеокасети: „KUBUS“
2. Аудіокасети: „DSH“, „Mit Deutsch in Europa“, „Auf neuen Wegen“
3. CD-ROM “Marktplatz”.
4. CD-ROM “Deutschland im Bild”
5. DVD „Projekt EU-Parlament“ (KUBUS)
6. www.deutschland.de
7. www.euoperl.com
8. www.spiegel.de
9. www.goethe.de
10. www.juma.de